

От „слон“ до муха – праисторическите зверове в музеите на София

Новини | Наука | Култура | на 01.02.2023 08:21 | от Зорница Христова

Защо говорим за това?

Когато навън е студено, но не ти се стои въщи... можеш да се разходиш из някой музей!
„Вижте“ започва серия разкази за интересни експонати в български музеи.

Имало едно време в Асеновград един учител по биология. Не от тези учители, на които най-интересно им е да тормозят учениците си, а от тези, на които най-интересен им е самият предмет.

Димитър Ковачев наистина обичал биологията - нали това е науката, която се интересува от природата. Още повече се интересувал обаче от древната природа - от животните и растенията, които съществували по времето преди човека! Науката, която се занимава с вкаменелостите от такива животни и растения, се нарича палеонтология. Значи Димитър Ковачев се интересувал от палеонтология.

Веднъж Димитър Ковачев чул по радиото, че близо до Асеновград е намерена бивна от мастодонт. И страшно се развълнувал. Значи древни находки имало съвсем до него! Изтичал при директора. "Моля, господин директоре, кажете - имаме ли някакъв ученик от това село?" И директорът му казал: "Да, виж там, Дичо се казва".

Тръгнали Димитър Ковачев и ученикът Дичо да обикалят района, в който била намерена мамутската бивна. И какво да видят!

Край пътя се издигала странна скала. Учителят веднага забелязал, че не е някаква най-обикновена...

Димитър Ковачев, освен че бил учител, водел кръжок. Нещо като сегашните клубове - ученици, на които им била интересна биологията, могли да учат при него нещо допълнително.

Когато се върнал в училище, той разказал на децата от кръжочка какво са намерили с Дичо.

И заедно започнали разкопки. В продължение на няколко лета. И знаеш ли какво се оказала "странната скала"? Част от скелет на дейнотериум! Това е животно, по-старо от мамута. Както знаеш от "Ледена епоха", мамутите са живели по времето на първобитните хора. А дейнотериумът е нещо многоооо по-древно. И също толкова огромно! Хранело се е с растения, а бивните му са били извити надолу. Защо ли? Някои смятат, че с тях е ровело в земята за грудки. Така или иначе, живяло е близо до днешен Асеновград и вероятно е загинало, като е затынало в блато. Ето къде се намира дейнотериумът в родословното дърво на днешния слон:

Димитър Ковачев, Дичо и другите деца успели да съберат най-пълния скелет на дейнотериум в света. После го сглобили като пъзел (защото костите не са подредени в земята). Направили си малък музей във фойето на училището. Намерили и други праисторически експонати за него. Когато веднъж учени от столицата дошли да ги видят, направо ахнали!

И скелетът на дейнотериума бил официално пренесен в Националния палеонтологичен музей. Защото такава находка била от национално значение!

Тя се намира там и до днес. И изглежда наистина внушително. Ти също можеш да отидеш да я видиш. Трябва само внимателно да проучиш работното време - помоли родителите си да се обадят по телефона, тъй като този музей се ползва от специалност "Палеонтология" и не е постоянно открит за посетители.

Затова пък определено си струва. Има и няколко бивни от мастодонт (друг прародител на слона) и разни вкаменелости от морски обитатели. Защото по времето на динозаврите по нашите земи е имало море! Ще намериш и зъб от пещерна мечка, и огромна вкаменелост от амонит... изобщо ще се пренесеш много назад във времето.

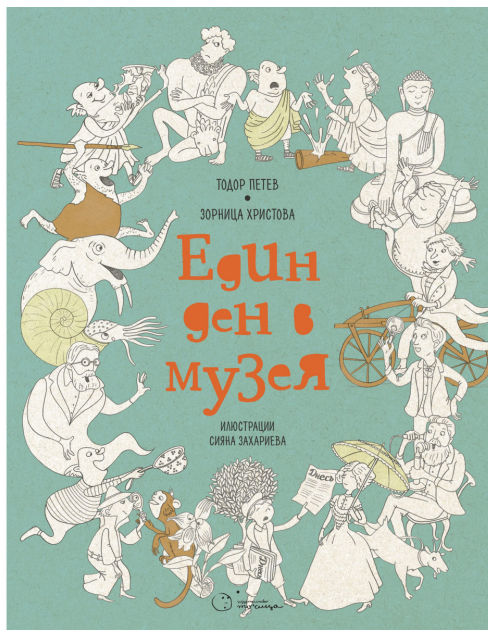

В Палеонтологичния музей на БАН пък ще намериш вкаменелости от праисторически растения.

За да завършиш обиколката си из древността, ще ти подшушнем къде да намериш обещания фосилен отпечатък от крила от муха. Той се намира в Природонаучния музей - там има специална зала за палеонтология, в която има и други любопитни находки. Например парче от кост на динозавър - въпреки че доскоро се смяташе, че у нас динозаври е нямало.

Надяваме се, че разходката из праисторията ти е била приятна. Проучванията за нея са част от книгата "[Един ден в музея](#)", която написахме заедно с музеолога Тодор Петев, а художничката Сияна Захариева я илюстрира под формата на комикс. Идеята е да я носиш със себе си, когато обикаляш музеите заедно със своите родители - за да откриеш на място интересните неща, за които се говори в нея. Дейнотериумът е описан в първата част, а крилцата от муха - във втората, където ще те заведем на насекомска разходка в Природонаучния музей.

А какво станало с Димитър Ковачев? Продължил да ходи на разкопки и намерил още много интересни неща, например кости от първобитни хора. Днес Палеонтологичният музей в Асеновград носи неговото име!

Въпросника към тази статия можеш да решиш онлайн на:
[/book/2745-ot-slon-do-muha-praistoricheskite-zverove-v-muzeite-na-sofiya](https://book/2745-ot-slon-do-muha-praistoricheskite-zverove-v-muzeite-na-sofiya)

Сканирай този QR-код и влез директно във въпросника ->

©"Вижте" е издание на Фондация Гутенберг 3.0. Всички права са запазени

